

Kod ucznia	

KURATORIUM OŚWIATY W GDAŃSKU
KONKURS Z HISTORII DLA UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH
II STOPIEŃ ELIMINACJI
2019/2020

Instrukcja dla ucznia:

Zapoznaj się uważnie z zadaniami i wykonaj polecenia. Na wykonanie zadań masz **60 min.**

Łączna suma punktów do zdobycia wynosi **40.**

Wojewódzka Komisja Konkursowa życzy Ci powodzenia.

1. Przeczytaj tekst źródłowy i zaznacz prawidłową odpowiedź.

Najbardziej charakterystyczną cechą układu stosunków społecznych narzuconych przez najeźdźców był system czterech kast, tj. ściśle zamkniętych grup społecznych. Obok uprzywilejowanych kapłanów i wojowników wymieniają źródła jako trzecią kastę rolników, których położenie było dość znośne. Najbardziej upośledzoną grupą społeczną, składającą się głównie z ludności podbitej, byli poddani (...). Pozycję niższą jeszcze od tej grupy społecznej zajmowali niewolnicy, rekrutujący się głównie z jeńców wojennych. System kast formował się wśród walk przez kilka wieków i wycisnął trwałe piętno na całokształcie życia [kraju].

Źródło: J. Wolski, Historia powszechna. Starożytność, Warszawa 1994, s. 38

Opisany w tekście ustrój społeczny dotyczy starożytnego państwa (cywilizacji)

- A. Asyrii.
- B. Egiptu.
- C. Indii.
- D. Sparty.

.... /1

2. Zapoznaj się z mapą i zaznacz właściwy tytuł.

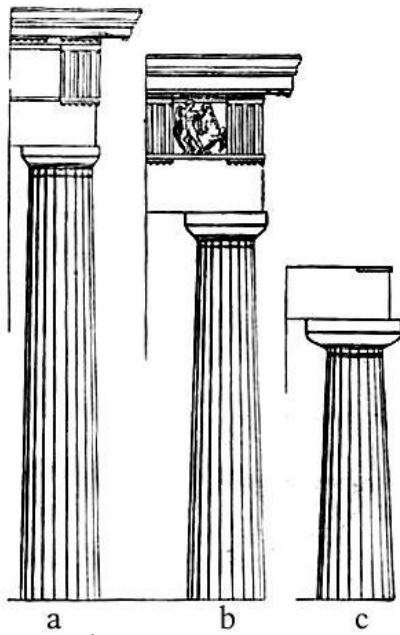

Źródło: <https://tiny.pl/tcg91>

- A. Państwo Aleksandra Macedońskiego w IV w. p.n.e.
- B. Imperium rzymskie w I w. n.e.
- C. Państwo Justyniana Wielkiego w VI w. n.e.
- E. Podboje Arabów w VII w. n.e.

.... /1

3. Zapoznaj się rysunkiem i zaznacz prawidłową odpowiedź.

Źródło: <https://tiny.pl/twpx7>

Przedstawione na rysunkach kolumny są charakterystyczne dla stylu

- A. staroegipskiego.
- B. doryckiego.
- C. jońskiego.
- D. korynckiego.

.... /1

4. Uzupełnij tekst dotyczący pisma w średniowieczu.

W średniowieczu jedynym sposobem zwiększania liczby książek było ich ręczne przepisywanie. Zajmowali się tym A. Pracowali oni w specjalnie do tego przygotowanych pomieszczeniach, nazywanych z języka łacińskiego B. Książki były często bogato zdobione w ręcznie wykonane ilustracje zwane C. Pisano w nich piórem gęsim na D. , czyli wyprawionej skórze zwierzęcej. Praca nad książką była długotrwała, wymagała dokładności i wytrwałości, dlatego do dziś od nazwy jednego z zakonów, zajmujących się przepisywaniem tekstów, określa się ją jako E. pracę.

.... /5

5. Przyporządkuj wymienionym papieżom ich dokonania.

Leon I Wielki, Leon III, Leon XIII, Grzegorz VII, Grzegorz XIII

A.	Papież-reformator, któremu przypisuje się wydanie notatki określonej jako – <i>Dictatus Papae</i> , w której sformułowano zasady prymatu władzy papieskiej nad świecką.
B.	Doprowadził do podniesienia poziomu intelektualnego kleru, surowo zwalczał herezję, zarządził reformę kalendarza, który jest używany do dziś.
C.	Jest czczony zarówno przez katolików jak i prawosławnych. Odegrał ważną rolę w powstaniu liturgii i chrystologii. Powstrzymał Hunów i Wandalów przed zniszczeniem Rzymu.
D.	Dużą uwagę poświęcał sprawom społecznym, pochwalał ustrój demokratyczny, jako pierwszy sformułował zasady katolickiej nauki społecznej w encyklice <i>Rerum novarum</i> .
E.	Został osadzony na tronie przez Karola Wielkiego, po czym wyniósł go do godności cesarskiej, doprowadzając do tym samym przywrócenia cesarstwa zachodniorzymskiego.

.... /5

6. Zapoznaj się z fragmentami Drzwi gnieźnieńskich i wykonaj polecenia.

A. Przyporządkuj fragmentom odpowiednie podpisy spośród podanych.

procesja z ciałem Wojciecha, śmierć biskupa, wykupienie ciała, złożenie zwłok w grobie

- 1. /1
- 2. /1
- 3. /1
- 4. /1

B. Podaj rok, wydarzeń przedstawionych na zdjęciach.

..... /1

C. Podaj styl, w którym drzwi zostały wykonane.

..... /1

7. Przeczytaj poniższy tekst źródłowy i nazwij opisany system.

2. Wolą naszą jest, aby w naszym królestwie każdy wolny człowiek miał seniora w naszej osobie lub w naszych wasalach.

3. Nakazujemy również, aby żaden człowiek bez słusznej przyczyny nie porzucił swego seniora oraz aby żaden inny nie przyjmował go poza wypadkami objętymi zwyczajem istniejącym za czasów naszych przodków.

Źródło: Kapitularz Karola Łysego z 847 r., [w:] *Wiek V-XV w źródłach*, opr. M. Sobańska-Bondaruk, S. B. Lenard, Warszawa 1997, s. 221.

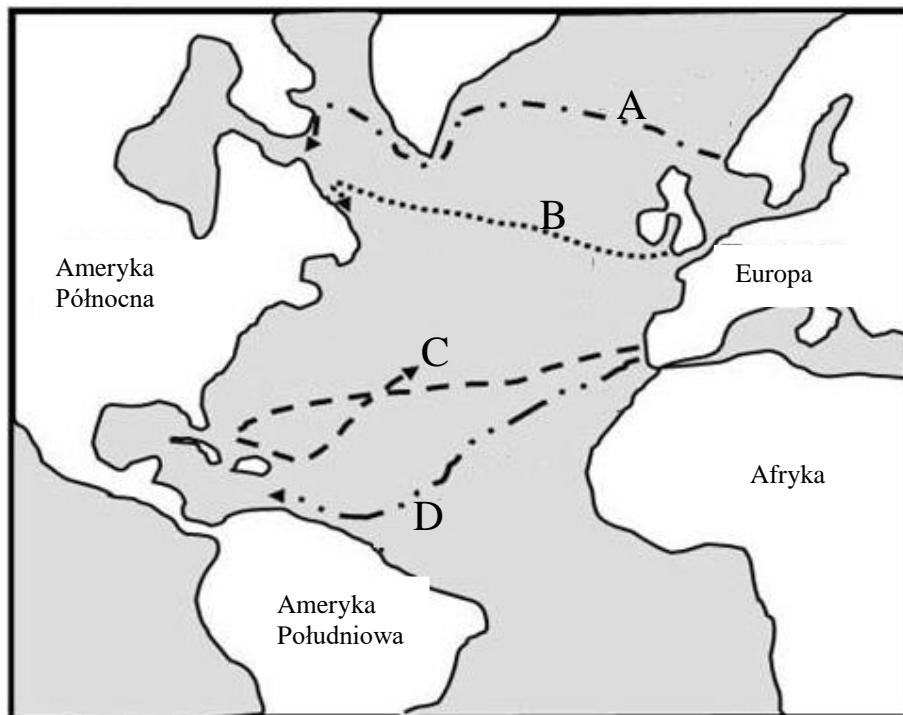
..... /1

8. Przeczytaj tekst źródłowy, będący fragmentem kroniki Galla Anonima. Podaj imię i przydomek opisanego w nim władcy.

[imię władcy] więc, przez krótki czas zabawiwszy u Niemców i zdobywszy tam wielką sławę i rozgłos rycerski, postanowił powrócić do Polski i poufnie oznajmił to matce. A gdy go matka przekonywała, by nie wracał do ludu wiarołomnego i jeszcze niezupełnie utwierdzonego w chrześcijaństwie, lecz spokojnie zadowolił się posiadaniem matczynego dziedzictwa - i sam cesarz prosił, aby pozostał z nim, chcąc mu nadać nie byle jakie księstwo, odrzekł sentencjonalnie, jako człowiek wykształcony: "żadnego dziedzictwa po wujach lub matce nie posiada się tak słusznie i zaszczytnie, jak [dziedzictwo] po ojcu". I zabrawszy z sobą 500 rycerzy, wkroczył w granice Polski, a postępując dalej naprzód zajął oddany mu przez swoich [zwolenników] pewien gród, z którego powoli, zarówno męstwem, jak podstępem uwolnił całą Polskę, zajęta przez Pomorzan, Czechów i inne sąsiednie ludy i poddał ją pod swoje władztwo.

..... /1

9. Zapoznaj się z mapą. Literom na mapie odpowiadają trasy pierwszych wypraw do Ameryki różnych odkrywców. Przyporządkuj literom odpowiednich odkrywców i daty spośród podanych.

Źródło: <https://tiny.pl/twkq8>

*Amerigo Vespucci, John Cabot, Krzysztof Kolumb, Leif Eriksson
około 1000 r., 1492, 1497 r., 1499 r.*

Lp.	Odkrywca	Data
A.		
B.		
C.		
D.		

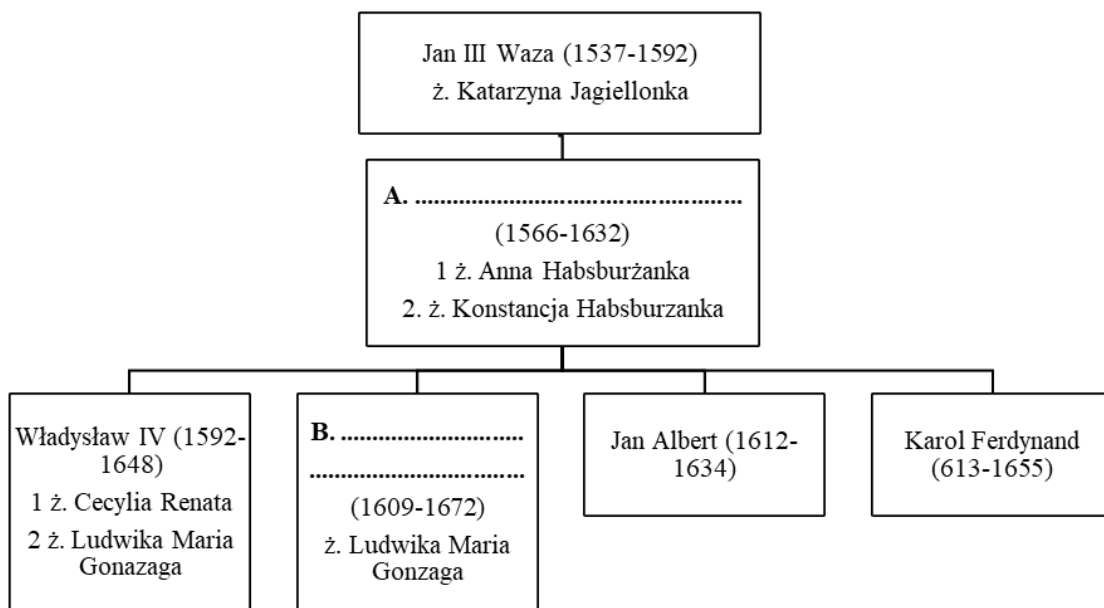
.... /4

10. Uzupełnij tabelę dotyczącą tolerancji religijnej w XVI w. w Europie.

Władca	Data	Wydarzenie	Postanowienia
Karol V	1.	pokój w Augsburgu	2.
po śmierci Zygmunta Augusta	1573	3.	Zagwarantowanie wolności religijnej szlachcie w Rzeczypospolitej Obojga Narodów.
4.	1598	5.	Zagwarantowanie hugenotom (kalwinom) wolności religijnej we Francji.

.... /5

11. Zapoznaj się z drzewem genealogicznym i wykonaj polecenia.

A. Wpisz w drzewo genealogiczne brakujących władców zasiadających na tronie Rzeczypospolitej Obojga Narodów. /2

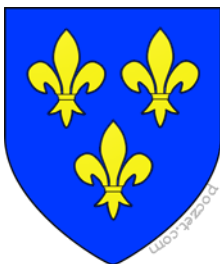
B. Określ rodzaj pokrewieństwa odpowiadając na poniższe pytania.

A. Kim była Anna Habsburżanka dla Katarzyny Jagiellonki? -

B. Kim był Władysław IV dla Jana III Wazy? -

.... /1

C. Zakreśl herb rodowy dynastii Wazów.

1.

Źródło: <http://www.poczeta.com/herby.htm>

2.

3.

4.

.... /1

12. Wyjaśnij krótko, dlaczego Austria nie wzięła udziału w II rozbiórce Polski.

.....

.... /1

13. Przyporządkuj określeniom odpowiednie cyfry z mapy.

Źródło: <https://tiny.pl/twkmj>

- A. Rzeczpospolita Krakowska,
- B. Wielkie Księstwo Poznańskie,
- C. rabacja galicyjska,
- D. bitwa pod Grochowem,
- E. działalność konspiracyjna ks. Piotra Ściegiennego,
- F. miejsce internowania żołnierzy polskich po powstaniu listopadowym,
- G. ostatnia twierdza, która skapitulowała po powstaniu listopadowym

A - B - C - D - E - F - G - /4

14. Uporządkuj w kolejności chronologicznej wydarzenia poprzedzające wybuch I wojny światowej.

- A. bitwa morska pod Cuszimą
- B. kryzys marokański
- C. wojna Czarnogóry, Grecji, Rumunii, Serbii i Turcji z Bułgarią
- D. wojna Bułgarii, Czarnogóry, Grecji i Serbii z Turcją
- E. zamach w Sarajewie

1 - 2 - 3 - 4 - 5 - /1

15. Przyporządkuj cytaty do postaci.

A.	Winston Churchill
B.	Czang Kaj-szek
C.	Franklin D. Roosevelt
D.	Józef Stalin

1.	Powstanie lub upadek Szanghaju oznacza narodziny lub śmierć całego narodu.
2.	Dla sowieckiego żołnierza ucieczka z pola walki wymaga więcej odwagi niż stanięcie do niej.
3.	Będziemy walczyć na plażach, na polach, na ulicach, będziemy walczyć na wzgórzach; nigdy się nie poddamy...
4.	Bądźcie bez litości, bądźcie brutalni... Dżyngis-Chan rzucił na śmierć miliony kobiet i dzieci świadomie i z lekkim sercem [...].
5.	Ponieważ zbliżają się wybory prezydenckie, nie chciałbym w tej chwili rozmawiać o sprawach polskich.

A - B - C - D - /3

Wypełnia egzaminator.

Zad. 1	Zad.2	Zad.3	Zad. 4	Zad. 5	Zad. 6	Zad. 7	Zad. 8
..../1/1/1/5/5/3/1/1
Zad. 9	Zad. 10	Zad.11	Zad.12	Zad. 13	Zad. 14	Zad. 15	
..../4/5/4/1/4/1/3	

podpis sprawdzającego

suma punktów: